

O B S A H

Předmluva	7
Předmluva k třetímu vydání	9

Kapitola první

MYŠLENKOVÝ A POLITICKÝ VÝVOJ SOUDOBÉ EVROPY VE VZTAHU K MODERNÍ DEMOKRACII (11)

1. Období středověké feudální společnosti	11
2. Období absolutní monarchie	13
3. Období francouzské a americké revoluce a období vývoje anglické konstituce jako příprava moderní demokracie	16
4. Vývoj od liberální buržoasní demokracie k vystou- pení čtvrtého stavu	21
5. Od francouzské revoluce k dnešním antidemokra- tickým hnutím v Evropě	28

Kapitola druhá

SVĚTOVÁ VÁLKA Z LET 1914—1918 A JEJÍ VLIV NA DEMOKRATISACI EVROPY (35)

1. Příčiny světové války a jejich vztah k demokrati- saci Evropy a světa	35
a) Politicko-mocenské příčiny války	35
b) Vytvoření nové válečné demokratické ideologie	41
c) Vstup Spojených států amerických do války a význam ruské revoluce pro demokratic- kou ideologii války světové	48
d) Spory o ideologii války světové	53

2. Výsledky světové války z let 1914—1918 s hlediska demokracie 63

Kapitola třetí

PÁD DEMOKRACIE V EVROPĚ
PO PRVNÍ SVĚTOVĚ VÁLCE A JEHO PŘÍČINY
(72)

1. Nepřipravenost evropských národů na demokratisaci Evropy 72
2. Hlavní příčiny pádu evropských poválečných demokracií 78
3. Komunism a jeho poválečná politika proti demokraciím. Reakce buržoasní demokracie na tuto politiku 81
4. Ultranacionalism autoritativních režimů jako zbraň proti demokraciím 92

Kapitola čtvrtá

SPOLEČNOST NÁRODŮ
JAKO VÝRAZ DEMOKRATISACE EVROPY A SVĚTA
PO VÁLCE Z ROKU 1914

(99)

1. Vývoj ideje Společnosti národů 99
- a) Ideoví předchůdci dnešní Společnosti národů 99
- b) Hnutí mírové v praxi v posledních dvou stoletích 104
2. Příprava Paktu o Společnosti národů za války . . 112
3. Společnost národů jako výraz demokratisace vnitřní i vnější politiky hlavních národů evropských a světových 118
4. Příčiny neúspěchu Společnosti národů 123
- a) Rozpor mezi teorií a praxí 123
- b) Obtíže s hospodářskými a vojenskými sankcemi 131

- c) Nedůvěra jednotlivých států k politice
a k zásadám Společnosti národů 133
5. Úpadek evropských demokracií hlavní příčinou
úpadku Společnosti národů 136

Kapitola pátá

**SOUDOBE ANTIDEMOKRATICKÉ IDEOLOGIE
A EVROPSKÁ DEMOKRACIE**

(148)

1. Tři základní rozpory mezi režimem autoritativním
a demokratickým 148
2. Theorie fašismu 155
- a) Fašism jako reakce a negace politických
 doktrin XIX. století 155
- b) Pojem autority ve fašistickém státě . . . 161
- c) Pojem vůdcovství ve fašistickém státě . . 166
- d) Fašistická praxe 168
3. Theorie nacionálsocialismu 170
- a) Nacionálsocialism, pangermanism předvá-
 lečný a pangermanism dnešní 170
- b) Volkstum, Blut und Boden, Volksgemein-
 schaft, Führertum 175
- c) Pojem práva v nacionálsocialistické theorii 181
- d) Nacionálsocialism ve svém vztahu k theorii
 demokratismu 186

Kapitola šestá

**NA CESTĚ K NOVĚ SVĚTOVÉ VÁLCE
JEJÍ DEMOKRATICKÝ SMYSL A CÍLE**

(191)

1. Nevyhnutelnost boje za novou evropskou demo-
kracií a svobodu 191
2. Dojde opravdu k nové světové válce? 201
3. Smysl a úkoly nové světové války 211

4. Obnovení mravních a ideových hodnot předválečné demokracie 214

Kapitola sedmá

DEMOKRATICKÁ REORGANISACE
POVÁLEČNÉ EVROPY A SVĚTA
(221)

1. Nová evropská rovnováha větších politických celků 222
2. Poválečné Německo 225
3. Střední Evropa 227
4. Spolupráce československo-polská 230
5. Otázka národních menšin 232
6. Mezinárodní garancie budoucího míru 237

Kapitola osmá

PŘEROD A BUDOUCNOST
POVÁLEČNÉ DEMOKRACIE
(241)

1. Je vůbec možný přerod poválečné demokracie a její soužití a spolupráce se systémem socialismu sovětského? 247
2. Čím by měla být politika v opravdovém demokratickém režimu 273
3. Problém stranické oligarchie a otázka vůdcovství v demokracii 282
4. Psychologie politického stranictví jako zjev anti-demokratický 296
5. Omezení počtu politických stran prostředkem k ozdravení demokracie 309
6. Nutnost nového vymezení funkcí politických stran v poválečné demokracii 319
7. Poválečná demokracie a problém státní a správní decentralisace 330

8. *Poválečná demokracie a problém demokratické
byrokracie* 334

Kapitola devátá

DOSLOV

(341)

Rejstřík osob 345

Příloha

Fotografie Edvarda Beneše z Aston Abbots

20. května 1944